

• تجارت برون مرزی (Trading Across Borders): این شاخص، کلیه مراحل الزامی برای صادرات و واردات محموله استاندارد کالا را از طریق حمل و نقل دریایی گردآوری می‌کند. از بُعد صادرات، اسناد لازم، زمان طی شده و هزینه صادرات به ترتیب شامل ۷ سند، ۲۵ روز و هزار و ۹۰ دلار به ازای هر محموله می‌باشد. همین موارد برای واردات ۸ سند، ۳۲ روز و هزار و ۷۳۵ دلار به ازای هر محموله گزارش شده است.

• اجرای قراردادهای (Enforcing Contracts): سهولت یا سختی‌های اجرای قراردادهای تجاری در این شاخص محاسبه شده و کارآمدی سیستم قضایی یک کشور در حل و فصل اختلافات تجاری مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. اطلاعات این شاخص از طریق بررسی قوانین آیین دادرسی مدنی و دیگر قوانین مربوط به آیین رسیدگی در

دادگاه‌ها و پرسش‌نامه‌هایی که توسط حقوق‌دانان محلی متخصص در این زمینه تکمیل شده، گردآوری شده‌اند. در این خصوص، گذرانندگان ۱۷ مرحله و ۵۰۵ روز برای رسیدگی پرونده‌ها در کشورمان لازم است.

• تعطیلی کسب و کار (Closing a Business): این شاخص از سه زیر شاخه شامل زمان پایان دادن به کسب و کار، هزینه تعطیلی و نرخ بازستانی (درصدی از مطالبات که توسط بستانکاران شرکت ورشکسته قابل وصول است) تشکیل شده است. مدت زمان مورد نیاز برای تقسیم کامل بدهی‌ها و مطالبات شرکت ورشکسته و خاتمه فرایند در ایران ۴/۵ سال طول می‌کشد و هزینه دادخواهی و سایر هزینه‌های قابل پرداخت ۹ درصد از کل دارایی‌های باقیمانده را تشکیل می‌دهند. همچنین نرخ بازستانی ۲۳/۱ درصد می‌باشد. ■

نقش گردشگری در اقتصاد ایران

میهمانان خارجی ما

سهام ما از صنعت توریسم در مقایسه با رشد منطقه خاورمیانه بسیار ناچیز است.

در حال حاضر، گردشگری بزرگترین صنعت خدماتی جهان شناخته می‌شود و رشد آن، تغییرات اجتماعی و اقتصادی شدیدی را به دنبال داشته است. طبق آمارهای منتشر شده از سوی سازمان جهانی گردشگری (UNWTO)، دریافتی همه کشورهای از محل گردشگری بین‌المللی در سال ۱۹۵۰ بالغ بر ۲/۱ میلیارد دلار بوده که این رقم در سال ۲۰۰۹ به ۸۸۶ میلیارد دلار رسیده است و پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۱۱ به یک تریلیون دلار برسد.

گردشگری به عنوان صنعتی نوپا در سال‌های اخیر تأثیرات زیادی بر وضعیت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جهان داشته است. ایجاد اشتغال، ارز آوری، تعادل منطقه‌ای، کمک به صلح جهانی، کمک به سرمایه‌گذاری در میراث فرهنگی و جلوگیری از برون‌کوچی جمعیت و مانند اینها، از جمله مزایای این صنعت بوده‌اند.

هزوم درآمد جهانی از این صنعت است. طبق آمار سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، تعداد گردشگران وارد شده به کشور در نیمه نخست سال ۸۹ یک میلیون و ۵۴۸ هزار نفر بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۴۰/۵ درصد رشد را نشان می‌دهد. با این حال، در صحت رقم مذکور تردیدهای زیادی وجود دارد و حتی با فرض درستی آن، به هیچ وجه در حد و اندازه کشوری چون ایران نیست.

بررسی‌ها نشان می‌دهند که اکنون صنعت گردشگری پس از صنایع نفت و خودرو سازی سومین صنعت پُردرآمد جهان است. بر اساس آمارهای ارائه شده، سالانه ۳/۵ میلیارد سفر انجام می‌شود که ۷۰۰ میلیون آن بین کشوری و ۲/۸ میلیارد آن، مربوط به مسافرت‌های داخلی است. از مجموع سفرهای بین کشوری، سهم ایران یک میلیون و پانصد هزار سفر (حدود ۰/۲ درصد از میزان جهانی) می‌باشد.

گردشگری و رشد اقتصادی

صنعت گردشگری می‌تواند راهکاری مناسب برای کسب درآمدهای ارزی سرشار برای کشور و در نتیجه رشد اقتصادی بالاتر باشد. در سال ۱۹۹۸

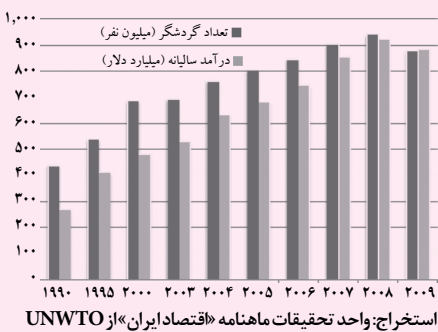
گردشگری بین‌المللی حدود ۸ درصد از کل درآمدهای جهان و ۳۷ درصد از صادرات بخش خدمات را به خود اختصاص داده است. همچنین بر اساس پیش‌بینی‌های رسمی سازمان جهانی گردشگری، درآمد حاصل از گردشگری در سطح جهان تا سال ۲۰۲۰، به ارزش تقریبی ۲ تریلیون دلار در سال خواهد رسید. لازم به ذکر است که بانک جهانی، درآمد ایران را از محل جذب گردشگر در سال ۲۰۰۹ حدود یک میلیارد دلار پیش‌بینی کرده که آفت ۳۳ درصدی را در قیاس با سال قبل نشان می‌دهد. همچنین این رقم، تنها ۰/۱۹ درصد از محصول ناخالص داخلی (GDP) ۳۹۴/۵ میلیارد دلاری ایران را در این سال تشکیل می‌دهد.

علاوه بر اثرات مستقیم، گردشگری به صورت غیرمستقیم هم بر رشد اقتصادی تأثیر می‌گذارد. در واقع در اثر رونق گردشگری، آن دسته از فعالیت‌های اقتصادی که به این بخش کالا یا خدمت ارائه می‌دهند و یا محصول آن را مصرف می‌کنند، همراه با آن حرکت خواهند کرد. یعنی گردشگری می‌تواند به عنوان موتور برای رشد اقتصادی عمل نماید که سایر فعالیت‌ها را نیز به دنبال خود به حرکت درآورد.

البته میزان تأثیر گذاری صنعت گردشگری بر رشد اقتصادی کشور به عوامل گوناگونی بستگی دارد که از آن جمله می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- افزایش اشتغال خارجی‌ان در صنعت گردشگری سبب می‌شود وجوه کمتری در اقتصاد کشور جریان یابند و به این ترتیب اثر گذاری توریسم بر رشد اقتصادی کاسته شود.
- اگر کشورمان در تولید و عرضه محصولات و خدمات گردشگری متکی به خود نباشد، بخش قابل توجهی از وجوهی که گردشگران در آن هزینه می‌کنند، باید برای تأمین این منابع مجدداً خارج شود.
- افزایش سرمایه‌گذاری‌های بخش خصوصی و مخارج دولت برای گسترش زیرساخت‌های اقتصادی-اجتماعی مورد نیاز صنعت گردشگری برای گسترش و افزایش فزاینده محصول ناخالص ملی ضروری است.

گردشگری در جهان

ناچیز به نظر می‌رسد.

صنعت پول ساز

آمارها نشان می‌دهند کل درآمدهای حاصل از محل جذب گردشگر در جهان در سال ۲۰۰۹ حدود ۸۸۶ میلیارد دلار بوده است که این میزان نسبت به سال ۱۹۹۰ حدود ۲۲۸ درصد (۳/۹ برابر) رشد را نشان می‌دهد. از کل این رقم، اروپا ۴۷۳/۵، آسیا-اقیانوسیه ۲۰۷/۶، آمریکا ۱۹/۹، خاورمیانه ۴/۸ و آفریقا ۳/۲ میلیارد دلار را به خود اختصاص داده‌اند که بر این اساس، اروپا را می‌توان پُردرآمدترین قاره از محل صنعت گردشگری دانست. ملاحظه می‌شود کل درآمد حاصل از توریسم در قاره سبز تقریباً با محصول ناخالص داخلی ایران (حدود ۴۰۰ میلیارد دلار) برابری می‌کند و حتی کمی بالاتر است.

همچنین در بین کشورهای جهان، فرانسه کماکان بیش از هر کشوری توجه گردشگران را به خود جلب می‌کند به طوری که در سال ۲۰۰۹ این کشور پذیرای ۷۴/۲ میلیون توریست بوده است. بعد از این کشور، آمریکا، اسپانیا و چین از حیث این شاخص در رده‌های بعدی قرار گرفته‌اند.

البته از لحاظ درآمدهای حاصل از گردشگری، رتبه بندی کشورها قدری تفاوت می‌کند که این موضوع به سطح قیمت کالاها و خدمات در کشورهای میزبان و همچنین تنوع خدمات و امکانات ارایه شده توسط آنها برمی‌گردد. بر این اساس، آمریکا، اسپانیا، فرانسه و ایتالیا به ترتیب با ۹۳/۹، ۵۳/۲، ۴۹/۴ و ۴۰/۲ میلیارد دلار درآمد در سال ۲۰۰۹، پیش‌تاز بوده‌اند. مقایسه این ارقام با کل درآمد نفتی دولت ایران در این سال - یعنی حدود ۱۶۴ میلیارد دلار - گویای واقعیت‌های فراوانی است که لزوم توجه جدی دولت را به این بخش بیش از پیش آشکار می‌کند. ■

نفر در سال ۲۰۰۹ رسیده که نشان دهنده ۲۶۲ برابر شدن ورود گردشگران به این منطقه است. رقم مذکور بیانگر آن است که کشورهای خاورمیانه به اهمیت این صنعت در اقتصاد کشورهاشان پی برده و زمینه‌های افزایش تعداد بازدید کنندگان را فراهم آورده‌اند - هر چند هنوز این میزان توریست نسبت به پتانسیل‌های این منطقه

• مجموع مبالغی که گردشگران در کشور ما هزینه می‌کنند، منجر به تأثیرات قابل توجهی بر اقتصاد کشور خواهد شد که البته این امر به دلیل عدم گستردگی و محدودیت‌های امکانات، علیرغم جذابیت‌های کشور ما با مشکلات عدیده‌ای مواجه است.

با توجه به اهمیت رو به رشد صنعت گردشگری و درآمدهای سرشاری که بعضی از کشورهای از این صنعت به دست می‌آورند و همچنین وجود امکانات بالقوه‌ای که باعث شده‌اند ایران در زمینه تنوع زیستی و امکانات طبیعی بالقوه گردشگری یکی از ۱۰ کشور برتر جهان باشد، توصیه می‌شود که زمینه‌ها و امکانات لازم - چه در زمینه مسایل سیاسی و چه اقتصادی - به منظور توسعه این صنعت و همچنین قطع وابستگی‌های درآمدی به صادرات نفت خام توسط دولت فراهم گردد تا این امکانات بالقوه، فعلیت یافته و موجبات توسعه این صنعت و در نتیجه، رشد اقتصادی کشور فراهم گردد.

رشد جهانی

مطالعه شاخص‌های مربوط به گردشگری در کشورها و نقاط مختلف دنیا از گسترش چشمگیر این صنعت درآمدزا در ۶۰ سال گذشته حکایت می‌کند به طوری که تعداد کل گردشگران در دنیا از ۲۵/۳ میلیون نفر در سال ۱۹۵۰ به ۸۸۰ میلیون نفر در پایان سال ۲۰۰۹ رسیده و ۳۵ برابر افزایش یافته است. این وضع در تمامی مناطق جهان - با نسبت‌های مختلف - صدق می‌کند. به این صورت که در بازه زمانی مذکور، تعداد توریست‌های وارد شده به آمریکا، اروپا و آفریقا به ترتیب ۲۴، ۲۷ و ۹۶ برابر شده است.

جالب این که شاخص مذکور در منطقه خاورمیانه - که ایران نیز جزو آن است - از ۲۰۰ هزار نفر در سال ۱۹۵۰ به ۵۲/۵ میلیون

میزبانان برتر (۲۰۰۹)

پربازدیدترین		پُردرآمدترین		جذاب‌ترین شهرها	
کشور	تعداد گردشگر (میلیون نفر)	کشور	درآمد گردشگری (میلیارد دلار)	شهر	تعداد گردشگر (میلیون نفر)
فرانسه	۷۴/۲	آمریکا	۹۳/۹	پاریس	۱۴/۸
آمریکا	۵۴/۹	اسپانیا	۵۳/۲	لندن	۱۴/۱
اسپانیا	۵۲/۲	فرانسه	۴۹/۴	سنگاپور	۹/۷
چین	۵۰/۹	ایتالیا	۴۰/۲	کوالالمپور	۹/۱۱
ایتالیا	۴۳/۲	چین	۳۹/۷	هنگ کنگ	۸/۹۵
بریتانیا	۲۸/۰	آلمان	۳۴/۷	نیویورک	۸/۷
ترکیه	۲۵/۵	انگلیس	۳۰/۰	بانکوک	۸/۴۵
آلمان	۲۴/۲	استرالیا	۲۵/۶	استانبول	۷/۵۱
مالزی	۲۳/۶	ترکیه	۲۱/۳	دبی	۶/۸۱
مکزیک	۲۱/۵	اتریش	۱۹/۴	شانگهای	۶/۲۹

استخراج: «اقتصاد ایران» از آمارهای بین‌المللی

محمد امیرافشاری وکیل دادگستری آلمان

تاسیس و ثبت شرکت در آلمان و ارائه مشاوره

پشتیبانی دریافت اقامت برای فعالیت اقتصادی در آلمان

مشاوره شرکتهای ایرانی و وکالت آنان در دادگاه های آلمان

دفتر تهران:
شرکت آرمان دنیای بهتر
بلوار جنت آباد، کوچه
چهاردهم شرقی، پلاک ۴۳
تلفن: ۴۴۴۷۵۸۰۵
دورنگار: ۴۴۴۶۹۸۰۶
وب: www.gi-law.de/fa
پست الکترونیکی: tehran@gi-law.de